

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
 Vidéken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos:

LÁSZLÓ JÓZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275

Erdélyi panamak és a székely népmentés.

— A Groedel-ügy. —

— szept. 23.

A magyar sajtó boulevard berkei már hetek, sőt hónapok óta hangosak bizonyos óriási mérvű erdőpanamáktól, melyek által a székely nép rovására egy élelmes cég korrump módon megszerezve, a szó teljes értelmében lekopasztotta a csiki-gyergyói havasokat.

Arról van ugyanis szó, hogy élén Groedel et Comp.-céggel egy egész kis frakció a fennálló törvények merész kijátszásával megszerezte bámulatos olcsó pénzen Erdélynek közel egy ötödét és ott most gazdálkodik kényekedve szerint horribilis haszonra — akkor, amikor közvetlen mellettük egy életre való, fejlődésképes nép, a székeltség zöme vándorol ki, hazát cserélve; mert nem tudja biztosítani megélhetésének feltételeit.

Nem foglalkoztunk eddig az ügygel, mert lehetetlen volt tisztán látni ezen szenzációs panama leleplezés nyomán támadt zür-zavarban. Hozzájárult ehhez a chaoszhoz az, hogy nap-mint nap újabb hírek láttak napvilágot, melyek előkelő társadalmi állású férfiakat, főispánokat, képviselőket vádoltak megbotránkoztatón piszkos dolgokkal, becsületlen üzletekkel, hallatlan visszaélésekkel.

Mindezek dacára egy szemernyi cáfolat sem hallatszott a megvádolt férfiak ajkairól. Ez pedig még jobban összekuszálta az ügyet. Mi igaz hát? Személyi érdek, nyári szenzáció hajhászat, politikai vonatkozás, felekezeti gyűlölség, gazdasági érdekelttség annyira körülfonta érdekszálaival az egész panama-históriát, hogy sehol és sehol sem mutatkozott még egy halvány sugár sem, mely bevilágított volna a botránnyos ügy mélységeibe.

De végre az utóbbi napok hoztak egy kis világosságot. Legalább kihámozhatjuk az érdeknélküli igazságot, legalább megkülömböztethetjük a való tényeken alapuló dolgokat, a felfújt, többé kevésbé elfogult, egyesektől irányított híradásoktól.

Ugyanis most már valamennyire lecsillapultak, elsimultak az óriási erővel megindított botránny hullámok, a szenzációra éhes sajtóban. De éppen ezért égető szükség visszatérni, foglalkozni a valóban megdöbbentően óriási mérvű panamákkal, — mert legalább nyugodtan boncolhatjuk az ügyet, a köz, az ország érdekét tartva teljes objektivitással szem előtt, és megis-

merkedhetünk a letűnt gyalázatos, nemzetrontó korszak korrump rendszerének egy kiáltó példájával.

Azt mondják, hogy ez az élelmes vállalat Erdély egyötöd részét szerezte a lehető legerkölcstelenebb módon. Már közel 14 év óta folyik az üzlet. És az a fő, hogy szerepel benne a letűnt, haladó és szabadelvű korszak minden nevesebb kreaturája. Így például, hogy neveket említsünk: Székely György főispán, Hieronim Károly miniszter, Dániel Gábor báró, Feilitzch Arthur, Lónyai Sándor.

Na hát ezek csupa jóhangzású nevek. Pedig arról van szó, hogy ezek huzzták ki bűnös manipulációjuk által a székely közbirtokosság lába alól a talajt. Összevásárolták a különböző szabadeivű kormányok elnézése mellett Erdélynek ugyszólván egyötödét, és azokat bűnös manipulációkkal saját céljaikra úgy használták fel, hogy a székely közbirtokosság, a székely nép zöme vándorolhatott ki Amerikába. Ezeknek a spekulációja tette koldussá a székely népet anyagilag, és ezeknek a hirtelen való meggazdagodása céljából kellett korrumpálni a székely nép intelligenciáját.

Az egészről a tanulság az, hogy most ez a szegény nép, miután erdőit letarolták, miután kihuzzták lábai alól a talajt, nem találván munkakörének megfelelő terénnumot — valóban koldus nép lett.

Egymásután alakultak az ugynevezett Székely Társaságok, melyeknek kitűzött célja a székely nép megmentése, a székely nép erkölcsi, anyagi emelése, — de mindhiába, ha a szabadelvű korszak ily gyalázatos, az egész országra kiható módon tette tönkre a székely nép existenciáját.

Az új korszaktól sokat várunk ez irányban. De mindenekelőtt konstatálhatjuk, hogy nincs igazuk azoknak a tollforgatóknak, kik most mindent Polónyi nyakába szeretnének varrni. Nincs igazuk. Semmiesetre sem. Hát ez az új nemzeti korszak rendelkezik valami földöntuti hatalommal, mely által pillanatok alatt jóvá teheti a szabadelvű, a darabont-ideők égbekiáltó bűneit. Nem ez a rendkívüli erő nem áll rendelkezésekre. De bizzunk a nemzeti kormányban, hogy azok a borzasztó visszaélések, melyek ott a csiki-gyergyói havasok között, erdő panamak alakjában az abszolutizmus, a szabadelvű kormány-rendszer alatt megtörténtek — rövid időn belül meg lesznek torolva.

Pálffy.

Őszi képek.

— szept. 23.

Elmultak az esős napok, föld felszáradt, a köd elpárolgott s a nap most már szeliden mosolyog le a földre.

Elérkezett a váravart, bűbajos őszi idő, az andalgás, epedés ideje, mikor az ember szive teli boldogsággal valami jobb jövő után ásitozik.

A kertekben még minden szép, az őszi virágok teljes pompában ragyognak élénk színeikkel s a szemet gyönyörűségbe nógatják.

De a madár elnémult, a déli madarak már elköltöztek, mert az idő járás már nem az ő természetükhöz való, — hanem annál szebb most a tájék, a vidék, valami esodálatos, leirhatalan, bűbajos fény ömlik el a mindenségben.

A városi ember mindezt nem látja, nem érti, nem érzi, mi az a bódító szépség, mely most ősszel a természetben mindent beborítani látszik.

Menjünk csak ki a szabadba, a rétek, mezők, az erdők rejtekei, a hegyvidékek panorámája, mind édes árnyban, festői színekben usznak, az érzékeny s természetkedvelő ember ezek láttára mintegy felvidul s lelkében, szívében őszhangzást, nyugalmat érez.

Az ősz a mit elevenit s öröme gyalaszt, úgy mélabus érzéseket is kelt, a közelgő elmulás érzése az emberben bánatos sejtelmeket ébreszt.

Az őszi képek is eltűnnek majd s jön a rideg valóság.

Kerékpár — szerencsétlenség.

Leesett a bicikliről.

Agyrázkódást kapott.

— szept. 23.

Régen számoltunk be a maihoz hasonló szerencsétlenségről. Ugyanis egy boldogtalan ember kerékpárjának lett áldozata. Szenvedélyes ugynevezett „biciklista“ volt, míg a tegnapi nap aztán hozva rá egy valóban megrendítő szerencsétlenséget — egyszersmindenkorra véget vetett az oly nagy mértékben kedvelt sportjának. Különben nem is esodálható, hogy ilyen szerencsétlenségek is megtörténhetnek, mert sokak nagy élvezetet találnak például még abban is, ha valami rendkívül gyors hajtással suhannak tova kerékpárjukkal, nem törődve senkivel, a járókelőkkel — de még jó magukkal sem.

Ennek a kerékpárral való könyelmű gyors hajtás — módnak az áldozata Fekete György, ki most megrepedt koponyával fekszik szülei lakásán.

Ugyanis Fekete György alig 19—20 éves cipész segéd, tegnap Mike-pécsre indult kerékpárjával. Utközben azonban éppen

a sebes hajtás következtében oly óriási erővel vágódott neki egy kiálló kőköcsának, hogy gépjéről oly szerencsétlenül esett le, hogy feje a kövezeten a szó legteljesebb értelmében szétroncsolódott. Eszméletlen állapotban szedték fel a járó-kelők. Fejéről ugyancsak patazott a vér.

Az értesített mentők nyomban kivonultak és első segélyben részesítették a súlyosan sérült fiatalembert. Aztán pedig szülei lakására szállították, hol most a leggondosabb gyógykezelésben részesül. Mindezek dacára életben maradásához nagyon kevés remény van, mivel a legsúlyosabb agyrázkódot kaptá az esés következtében.

NAPI HIREK.

Szöllőskerteink és a szüret.

— szeptember 23.

Sokkal előbb, mint ideje volna, megkezdődnek szőlős kertjeinkben a szüret.

A szőlő még teljesen nem érett, sávyu izü, fejletlen, de a sok esők folytán a szemek megrepedeztek és rothadásba mentek át.

Elhatározták tehát szőlős gazdáink, hogy a mi még megmenthető, meg kell menteni s hirtelen hozzá látnak a szüreteléshez, előveszik a puttyonokat, kádat, a sajtókat, mert a szőlőszemek, át lévén nagyon nedvesedve, most ontani fogják a bort.

Az igaz, hogy nem lesz benne valami nagy köszönet, mert a nagy mennyiséggel szemben a minőség nem lesz megfelelő, tehát az árak sem lesznek elérve, a mi a legfontosabb tényező az eladásnál.

Sajnos ily körülmények közt szőlős kertjeink gazdái nem valami nagyon örülnek a szüretnek, a sok munka fáradtság és kiadás, mivel ma a szőlő kezelése jár, nem is számítva a sok bosszankodás és aggodalmat — egyáltalában nincs megtízelve.

A szőlőkbe befektetett tőkék egyre fogynak, vagy alig hoznak valami jövedelmet. Ha még egy néhány napig legalább kitaratana s újból az egek csatornáit meg nem nyílnának, talán legalább azt, ami még van, észszerűen lehetne értékesíteni, különben a természetben igen nagy csatlódás vár gazdáinkra.

— **A jótékony nőegylet ülése.** A debreceni jótékony nőegylet választmányja tegnap délelőt az ipariskola disztermében választmányi ülést tartott. Az ülés kiemelt pontja a szövdiskola feletti döntés volt. Ez a nagyfontosságú kérdés nagyobb vitára adott alkalmat. Több igen érdekes és mély szaktudományra való fejszólalást hallottunk a jelenlevő hölgyektől. Végül Szele Lajos választmányi tag indítványára kimondották, hogy ha lekétséges a szövd-fonó ipari tanműhelyt továbbra is fentartják, sőt fejleszteni fogják és megbízzák az elnökséget, hogy az idevágó mégezután beszerzendő szakvélemények szerint dolgozzon ki egy tervet, mely végleges határozattal végett be lesz aztán mutatva az októberi választmányi ülésnek. Majd az egyesület szegényeinek ügye került szóba, melyben azonban érdemleges határozatot szintén nem hoztak. Ezután a tagok nagy érdeklődéssel mellett megtartott választmányi ülést az elnök Veresné Szatmáry Teréz bezárta.

— **Főhadnagy és Kossuth nóta.** Petroszényben a Wagner-féle szálló vendéglői részének egyik külön helyiségében a minap kisebb társaság mulatott cigány mellett. A társaság két határrendőrségi hadnagyból, a petroszényi jegyzőből és E. G. aradi biztosítóintézeti tisztviselőből állott. A cigány a Kossuth nóta húzta. Mialatt a szeparéban jolyt a mulatás, a kávéházi részben egy román pap és annak társaságában ült Popov Dusán dévai gyalogezredbeli főhadnagy. Éjjel felé a külön szobában mulatozó társaság eloszlott s E. G. aradi tisztviselő a szállóban lévő szobájában tartott. Amint az udvaron végig haladt, észrevétlenül mellette termett Popov Dusán főhadnagy s a kardjával végigvágott a mit sem sejtő tisztviselő fején, akin nyolc centiméter hosszú, csontig hatoló sebet ejtett. A súlyosan megsebezett ember megfordult s ebben a pillanatban a főhadnagy másodszer akart rá sújtani, ezt ordítva feleje:

— Nesze neked Kossuth-nóta!

E. G. nek, aki erős ember, súlyos sebe dacára is volt még annyi ereje, hogy esernyőjét védekezésül fölemelte, az orvtámadó főhadnagy azonban olyan erővel sújtott, hogy éles kard kettévágta az esernyőt, sőt a megtámadott felöltőjét is fölhasította. E. G. nem védekezhetett tovább, mert a fejére kapott erős ütés következtében elájult, mire a főhadnagy állati dühvel uelkiesett s az arcát több helyen megsebesítette. A zajra a szállóbeliek összefutottak s amint látták, hogy mi történt, meg akarták lineselni a főhadnagyt. Csak az idejekorán megérkezett esendörök mentették meg az egybesereglettek hangjától. Ezek elkísérték a főhadnagyt a lakására, egész éjjel őrizték őt s másnap ugyancsak ők kísérték ki a vasúti állomásra. E. G. följelentette Popov Dusán főhadnagyt az ezredparancsnoknál s így az ügynek még folytaása lesz.

— **Szabómunkások sztrájkja.** Jelentettük már, hogy a magyar szabó munkások részleges sztrájkot kezdettek helyzetük javításáért, a béremelésért. Ez a bérharc nem maradt hatástalan a többi szabómunkásokra nézve sem, mert mint hírlik ők is erősen szervezkednek egy már a napokban megindítandó sztrájkra. Ez minden bizonnyal be is fog következni, ha csak idejekorán munkaadókkal nem sikerül békés megegyezés folytán a felmerült differenciákat, a béremelést elintézni. Erre azonban kevés a kilátás, mivel a mesterek kiindulva abból, hogy már az ezelőtt hét esztendővel kiűtött szabósztrájk annyira felverte a munkadíjakat, hogy most már megint nem teljesíthetik munkásaiknak szerintük tulhajtott kívánságát. Így tehát ismét egy oly bérharcnak megbeszélésére nézünk felébe, mely a helyi iparunk egyik nevezetesebb ágát, a szabó ipart akasztja meg talán hosszú időre.

— **Sofför és milliomosnó.** Az ugynevezett mesalianszok egyre szaporodnak Londonban. A duggazdag lordfiak színésznőket vesznek feleségül. A szépséges milliomosnó ladyk pedig a polgári családok fiait boldogítják a kezükkel. Legujabban is egy ilyen eset foglalkoztatja London legjobb társaságát, a hőse az esetnek a derék John Henry, aki harminc esztendősen csinos fickó és hosszú ideig sofförködött Sidney Farrar, az ismert délafrikai milliomos házában. A milliomosnak van egy leánya, a szépséges és duggazdag Violet Farrar, aki beleszeretett a sofförbe Hosszu utazásokon, amelyeket együtt tettek meg a száguldó automobilon, a szép milliomosnó arra a fölfedezésre jutott, hogy John külön legény azoknál a nyápic lordcs-

káknál, akik az ő szalonjukba szoktak járni. Es addig-addig fődözgetett föl a sofförben jó tulajdonságokat, míg végre egy szép napon az automobillal az anyaközyvvezető elé hajtottak és a papa beleegyezése nélkül, szép esőndben megesküdték. Aztán nászutra indultak az automobilon. Ez az eset még augusztus közepén történt, hanem a milliomos csak most tudta meg, hogy mi történt a leányával. Hanem már késő, a fiatal pár vissza is tért a nászutról és most boldogan osioseregnek egy kis londoni házikódon. A milliomos Farrer pedig toporzékolhat, mert a lánya nem is gondol arra, hogy visszamenjen hozzá. John jó állást kapott s így az ifju pár jövője biztosítva van.

— **Az újságolvasás — orvosság.** Kissé hihetetlenül hangzik, de mégis igaz: Angliában az újságolvasást a legelőkelőbb orvos ajánlotta, mint a szellemi kimerültség biztos gyógyítószerét. Az újságok barátja, a kinek a lapok ezt a bókot köszönhetik, az „egészségügyi felügyelők“ egyesületének diszelnöke: Sir James Erichton Brown. Kijelentését egy felolvasás keretében tett, amelyet az orvosok blackpooli vándorgyűlésén tartott. Mindenekelőtt a legmodernebb belegségnek, az ideges kimerültségnek orvossága az újságolvasás. Sir James erről a következőket mondta: Hosszu évek kísérletezéseinek eredménye, amit most jól meggondolva kijelentek: Az újságok — főképpen napilapokat értek — minden hibájuk mellett is fő támaszai a mi egészségünknek. Ellenszere az idegölő munkának; a rövidlátóknak beláthatatlan horizontja... A tragikum és humor benne igaz, a való életből van merítve, míg a regények csak csillogó hazugságok... Az újságok anyagot adnak a társalgásra, követendő példákat tárnak elénk és szellemi táplálékot ők adnak az emberiség felének... Ha az összes újságokat betiltanák, az egész világon kétszer annyi örülékhezára lenne szükség, mint eddig... Az angol sajtó ujjongva fogadta Sir James kijelentéseit.

— **Megfőtt a forró ételben.** Kecskemétről írják: Az izsáki csendőrség táviratilag jelenti, hogy a szabadszállási-jakabszállási tanyákon egy Kovács Teréz nevű két éves leánygyermek a konyhában játszadován, a földre letett és forró ételt tartalmazó bogrács-hoz oly közel ment, hogy abba belebukott s valósággal megfőve, agyonforrázva vették ki hozzátartozói a kis szerencsétlent, aki még aznap kiszervenedett. A kecskeméti ügyészség azonnal szigorú eljárást tett folyamatba annak kiderítése végett, hogy a szerencsétlen szülőket mennyiben terheli vétkes gondatlanság.

— **Rablógyilkos cigányok.** Rövid táviratban megemlékeztünk arról a vakmerő rablógyilkosságról, mely Zihalom és Füzesabony, szóval Debrecennek ugyszólván határában történt. Most tudósítunk a következőket jelenti: Vakmerő rablógyilkosság történt a folyó hó 19-éről 20-ára virradó éjjel, a borsodmogyai Zihalom és Füzesabony közti országúton. A két közég közt kóborló cigányok azon éjjelen több helyütt betörték és néhány lovat és nagyobb mennyiségű lőszer-számot loptak el. A sikerült betörések után Zihalom féle vezető országúton, ahol kocsin szembejött velük Kanóczky József erdőteleki lakos a feleségével. A cigányok, mikor a házaspár közelébe értek, megállították a kocsit és felszóltották hogy adja át nekik a pénzét. Kanóczy minden további vonakodás nélkül átadta nagyobb összeget tartalmazó pénztárcáját a cigányoknak, akik azonban nem elégedtek meg ezzel, hanem nekitámadtak Kanóczky feleségének s nyakáról, kezéről leszakították ékszerait. Az asszony ségélykiáltásokban tört ki, mire a cigányok egyike revolverrel föbelőtte az asszonyt, aki

holtan bukott le a kocsi. Kanóczky, a cigányok kegyetlenségétől megrettenve, kétségbeesetten a lovak közé csapott, az egyik cigány azonban utána lőtt. Kanóczkyt a lövés fejn érte s nyomban megölte. A kóbor cigányok ezután a lovakat kifogták a kocsi-ból és elmenekültek. A csendőrség széleskörű nyomozást indított a rablógyilkosok kézrekeri észére.

— **Oh az a bicikli.** Vasárnap délelőtt a Kossuth-utcának érdekes kis szenzációja volt. Egy jámbor tejesasszony két bádoggal, uborkás és paradicsomos kosárával meg rakodva lépegetett a lövönat sinjén, amikor hátulról neki rontott egy ifjú biciklista. A szerencsétlenség megtörtént, melynek következtében a két áldozat érintkezésbe jutott a kövezzel, az uborkák és paradicsomok szétgurultak, a két bádoggal pedig mind egy cseppig kifolyt. A lovagias bérkocsisok védelmére keltek a szerencsétlen asszonynak és követelték az ifjóné biciklistától, hogy fizesse meg a kárt a felelőtlen némburnek, mert különben elhagadják a nótáját. A biciklista azonban nem lévén kíváncsi a nótára, az összeszedődött néptömeg mosolyaitól és szitkaitól kísérvé folugrott a vasparipára és szépen keréket oldott. A szegény asszony az üresen maradt tejeskannákkal és kosarakkal szépen tovább ballagott és mélabusan mondogatta magában: „Oh az a bicikli...”

— **Megszökött rablógyilkosok.** Csikszenttamás községhez tartozó Godecs tetőn ez év augusztus 19-én este borzalmas kegyetlenséggel végrehajtott rablógyilkosságot követtek el Stojamine Dimitre, Bobiesán Tavel és Bojár Ádám Adanisz vasuti munkások. A három 24—28 éves rablógyilkos Troján Alexa vasuti munkást ölte meg, hogy elvehessék 430 kor. készpénzét. A véres tett elkövetése után megszöktek. A Csikszenttamási törvényszék most országvezerte körözi a rablógyilkosokat.

— **Budapesti rendőri hírek.** A veszedelmes kávéház. A Csömöri-ut és Herold-utca sarkán van a Nápoly-kávéház. Piszkos lebuji, amelyről a rendőrség furesa dolgozatot tudott meg. A kávéház pincérei és egyéb alkalmazottai lesbe állanak a kávéház előtt és az itasan arra bandukoló embereket, akiknél egy kis pénzt sejtjenek, erőszakal behurocolják a kávéházba s ott valóságos kifosztják. Itt járt tegnap is Frigner Pál munkavezető, akinél 400 korona volt. Becsalták a kávéházba, ott leittatták, majd „ferbli” nevű kártyujátékban az összes pénztől megfosztották. A kávéház Adler Juliáné és a munkában nagy segítségére van a fia Adler Arnold. A rendőrség most éber figyelemmel kíséri a kávéházban történeteket. — **A villamos elé ugrott.** Tegnap este a Mihalkovits-terem a robogó villamos elé ugrott Timár József 39 éves szatócs. Szerencsére a kocsi vezető gyorsan fékezett és így az öngyilkos jelölt csak kisebb sérüléseket szenvedett. A Rókusban ápolják. Az életunt azt mondja, hogy kilenc esztendeje súlyos ideg-bajban szenved, amelyet most már nem bír elviselni. — **Tűzek.** Az éjszaka a központi városháza nyomdájában tűz támadt. Egy ladában elhelyezett olajos rongyok gyulladtak meg eddig még nem tudni mitől. Az épületben levő IV. kerületi tűzoltóság hamarosan eloltotta a tüzet. Ugyancsak az éjszaka a Pozsonyi ut 33. szám alatti fatelepén egy fabódé kigyulladt. Mielőtt azonban nagyobb veszedelem támadhatott volna, a tüzet az V. kerületi tűzoltóság eloltotta. — **Eletuntak.** Bólis Anna cseléd ma reggel a Garam utca 27. sz. lakásán mérőlugot ivott. Kiss Julia cseléd a Király-utca 67. számú szolgálati helyén marcluggal megmérgezte magát. Mindkettőt a Rókusban ápolják. — **A Dunába esett.** Heredy Teréz 15 éves tanuló leány ma délelőtt az Eötvös-terem hajóra akart szállani. Közben a hajóhid korlátján áthajolt, elveszítette az egyensúlyt és a Dunába zuhant. Szerencsére a közelben levő hajósok kimentették. Komolyabb baja nem történt.

— **A vitriol.** Különös módon boszulta meg Vass Gyula Széchényi-uteri kis kereskedőt ismeretlen haragossa. Ugyanis az üzlet ablakain keresztül az árucikkeket tartalmazó zsákokba vitriolt töltött, így használhatatlanná tette a sok portékát. Vass feljelentése folytán a rendőrség nyomoz a tettes után.

— **A turf áldozata.** Budapestről jelentik. A központi állami zálogház Lónyai akar hivatalában nagy feltűnést keltett ez év elején dr. Balázs Sándor pénztárnak váratlan felfüggesztése. dr. Balázs Sándorról kiderült, hogy 4476 kori hivatalos pénzt sikkasztott s ezt az összeget az utolsó fillérig 1905 év nyarán kinn a löversenyterem játszotta el. A büns tisztviselőt előbb feyelmi uton hivatalvesztésre ítélték, azután pedig a zálogházak igazgatósága áttette az összes iratokat a kir. ügyészséghez a büntető eljárás megindítása céljából. A vizsgálat fejeztetvén, a kir. ügyészség a btkv. 463 § ában ütköző hivatali sikkasztás büntetése miatt adott be vádiratot dr. Balázs Sándor ellen s kérte a megtevényt tisztviselőnek letartóztatását, tekintettel a büntetés nagy ságára, amely a hivatkozott § értelmében 5—10 évig tartható fegyház. Dr. Csepely vizsgálóbíró tegnap délelőtre idézte be Balázs Sándort a vádirat kézbesítése céljából, s nyomban letartóztatta. Dr. Balázs Sándor egykedvűen fogadta a letartóztatást, s felfolyamodást jelentett be ez ellen. A felfolyamodást a vádtanács a vádirat elleni kifogással együtt holnap délelőn fogja tárgyalni.

— **Eltűnt.** Ballay Ferenonének hason nevű fia mai napokkal eszelt eltnnt Honvéd-utca 11. számú lakásuk alól. Az eltűnt 39 éves, de egy kissé meghibbant elméjű. A csizmáját eltűntetésekkel egy zsákban a hátán cipelte. A rendőrség körözi a nyomavevesztett embert.

x **LETZTER JOZSEF** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Pisztea 44. dr. Ujfalussy ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejárataánál levő kiskakuban.

x **Az Arany Bika kávéházban** minden este cigányzene.

TAVIRATOK.

Károly főherceg Konstantinápolyban.

Konstantinápoly, szeptem. 23. Károly István főherceg Rovenska nevű yachiján 8 napi tartózkodásra ideérkezik.

A Suez-csatorna elzárva.

London, szeptember 23. Portsaidból a Lloydhoz érkezett jelentés szerint a Kaledonia nevű angol gőzös a Suez-csatornában zátonyra jutott, a mi által a közlekedést elzárta. A gőzös kiszabadítására segílyt küldtek.

Oroszországból.

Pétervár, szeptember 24. Egy házkutatás alkalmával a rendőrség egy fiatalember szobájában dobozt talált, a melyben megérintésekkel robbanás történt. — Két titkosrendőr, valamint két rendőrbiztos életét veszítette, több rendőr, egy katona és egy tiszt megsebesült. A szoba padlója beemlott és egy, a földszinti szobában lévő gyermeket elemetett. A gyermek anyja is megsebesült. A fiatalember szobájában még két fel nem szerelt bombát is találtak. Két férfit és két nőt letartóztattak. A szoba bérleje elűn.

Japán hullák.

Tokió, szept. 23. A Kieteimaru halászbárka, a mely e hó 19-én Kamcsatkából Hakodetába visszatért, jelenti, hogy legénységét június 15-én, a midőn a bárka Kamcsatkánál a Kaha folyó mellett kikötött, hogy tüzelőanyagot és vizet vegyen fel, a folyó torkolatától nem messze homokbuckára akadt amely az esztő félig-meddig el volt moosva és melyből oszadásnak induló hullarészek látszóttak ki. Tű esetébb vizsgálat után kiderült, hogy körülbelül 11 japán hullát ástak ki. Az ott talált hajórészek arra engednek következtetni, hogy a hullák a július 1-én eltűnt Kaicsamaru hajó emberei voltak. Véral fódott ruhafoszalányok; kardok és szuroayok, a melyeket szintén a hullák mellett találtak, arra mutatnak, hogy a legénység erőszakos halállal mult ki. A becsüzlöttek azt beszélik, hogy a Kaicsamaru ut éj idején orosz katonák meglepték, a ledányeséget legykolták és a haját felgyújtották.

Ingatlanok forgalma.

Bernharth Sándor veszi a debreczeni 6095 sztjkvben foglalt Simonffy-utca 50 sz. házat Eder Rudolfné Bulszler Stefánia és társaitól 15500 kor.

Székelly András és neje Csizsár Julianna veszik a debreczeni 1638 sztjkvben foglalt 370 négyszögöl Csapó-kerti szőlőt Kis Ferenczről 1700 kor.

Wolf Paula veszi a debreczeni 2747 sztjkvben foglalt Miklós-utca 22 sz. házat Szatmári Jánosné és társaitól 32000 kor.

Kovács Ferencz és neje Czégény Mária és társai veszik a debreczeni 2427 sztjkvben foglalt Simonffy-utca 35 sz. házat özv. Széll Jánosné Fiók Esztertől 11000 kor.

Szöllősi Sándor veszi a debreczeni 1474 sztjkvben foglalt Kut-utca 30 sz. házat özv. Kállai Imréné és társaitól 2200 kor.

Özv. Friedmann Mártonné Friedmann Szeréna veszi a debreczeni 2171. sztjkvben foglalt Csók-utca 3. sz. házat Fülöp Károly és társaitól 12400 kor.

Nagy Mihály és neje Varga Julianna veszi a debreczeni pusztai halápi 41. sztjkvben foglalt 28 hold 75 négyszögöl kaszálót Dánáth Ferenonétől 24000 kor.

Erdős Károly veszi a debreczeni 9270. sztjkvben foglalt 1 hold 32 négyszögöl ujosztású földet Kemecei Ferenoné Bak Esztertől 2160 kor.

Szabó Mihály és neje Andirkó Margit veszik a pusztai halápi 9 sztjkvben 20 hold 284 négyszögöl kaszálót Jobbágy Lajostól 13000 kor.

Özv. Hrabeczy Antalné mint kiskoru gyermek gyámja veszi a debreczeni 4819. sztjkvben foglalt 1397 négyszögöl Tócs kerti szőlőt Stekly Ilona és Erzsébettől 5000 kor.

Tokai Gábor és neje Szilágyi Eszter veszik a debreczeni 2094. sztjkvben foglalt 493 négyszögöl Hatvan utcai kerti szőlőt Nemes Gábor és neje Tóth Julannától 1400 kor.

Molnár Mihály veszi a debreczeni 2163. sztjkvben foglalt 1032 négyszögöl Vénkerői szőlőt Szilágyi Károly és társaitól 3500 kor.

Dr. Márton Kálmán veszi a debreczeni 1196. sztjkvben foglalt és az 1205. sztjkvben foglalt 2 hold 566 négyszögöl ujosztású földet Sáros János és neje Szabó Máriától 5200 kor.

Miklósi András és neje Bársony Sára veszik a debreczeni 48. sztjkvben foglalt 18 hold 625 négyszögöl ujosztású földet Szilágyi Sárától 21000 kor.

Hauer Bertalan és neje Vrublovski Mária veszik a debreczeni 2900. sztjkvben foglalt Deák Ferenc-utcai 1. sz. házat Eder Rudolfné Bulszler Stefánia és társaitól 147000 kor.

Taffler Ignác veszi a debreczeni 6535 sztjkvben foglalt 3 hold 626 négyszögöl ujosztású földet Fried Lajosól 900 kor.

Ilyen még nem volt soha!!

Nyerhet

több százezer koronát

1, 2, 3 koronával! 441-30-8

Nem nyereség esetén

a pénze megtérül!

— Siessen tehát a —

SZERENCSEBANK

Csapó-utca 11. számú irodájába,

(Sümeghy vaskereskedő házába.)

Huzás minden héten!

Legjobb szabású

glace, svéd és szarvasbőr
keztyük

Schön Sándor

keztyű, kötszer és orvosi műszertárban

DEBRECEN,

Piac-u. 12. (Stenczinger-ház.)

URSUS

Az Ursus borsajtók a
kolozsvári mezőgaz-
dasági kiállításon
disz oklevéllel lettek
— kitüntetve. —

a legtökéletesebb szabadalmazott
borsajtó, felsőnyomással három át-
tétellel. Vasgerendaszerkezet,
legmagasabb nyomó képesség, a
törköly egy darabban leemelhető;
a mint vasrészekkel nem érintke-
zik ezáltal a bor megfeketedése
kizárva. — Könnyű kezelés kevés
munkaerővel,

Honai gyártmány, szőlészeti, borászati és pincészeti cikkekről, valamint,
vadászfegyverekről és vadászati felszerelésekről képes árlap ingyen és bér-
mentve. — Lópor árusítás. 416.x 12.

Tóth Gyula vas nagykereskedő Debrecen.

Keil-lakk

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára.

Keil féle viasz kenőcs keménypadló számára.

Keil-féle „Glasur“ fénymáz 90 fill.

Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 40 fill.

Keil féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

KONTSEK GÉZA cégnél DEBRECEN.

A perselyek az Iparbank kirokálataban láthatók.

A Debreczeni Ipar- és Kereskedelmi Bank

a takarékoságot elősegítendő

mindenkinek, ki betevőink sorába lépni hajlandó,

egy acélból készült, csinos

Takarék-gyűjtő szekrényeket

ad kölcsön, ha első betétként 5 koronát fizet be, mely összeg a betevő tulajdonát képezi és betéti könyvet kap róla és kamatozik.

A takarékgyűjtő szekrényeket

zárva kézbesítjük feleinknek és csak egyedül mi nyithatjuk ki; szükséges tehát, hogy havonként legalább egyszer elhozzák azt hozzánk, hogy az összegyűlt legkisebb összegeket is átvegyük és kamatoztatás végett a betétkönyvbe bejegyezhessek.

Ha csak 20 fillért becsusztat naponta a perselybe, csodálkozni fog, hogy mily összegre nő az rövid 5 év alatt is

Tájékoztató szolgáljon a következő táblázat:

	Tőke	Kamat	Osszesen
20 fillér naponként 5 év alatt növekedik	365.—	37.98	402.08
40 " " " " " "	730.—	75.96	805.96
60 " " " " " "	1095.—	113.94	1208.94
80 " " " " " "	1460.—	151.92	1611.92
1 kor.	1825.—	189.90	2014.90
2 " " " " " "	3650.—	370.80	4029.80

Kérjen tehát ily

Takarék-perselyt

a Debreceni Ipar- és Kereskedelmi Banktól.